

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування

”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-наукової програми,
проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ
28 травня 2022 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

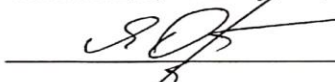

М. КУШНІР

28 травня 2022 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету музикознавства, к
омпозиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ
25 травня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

„ Хорове аранжування ”

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Хорове диригування
Статус	Обов'язкова компонента освітньої програми циклу дисциплін фахової підготовки (ОКЗ.8.1)
Загальний обсяг	2 кредитів ЄКТС (60 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1,2)
Термін викладання	1-2 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «Хорове аранжування» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2022 року (Протокол № 6)

Розробник:

Дерев’янюк Богдан Петрович – професор кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування, заслужений артист України.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування

“_11_” _____травня_____ 2022 р., протокол № _7_

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих хорових диригентів, які володіють професійними знаннями та навичками роботи як з професійними так і аматорськими хоровими колективами. Навички аранжування відкривають перед хормейстером додаткові можливості збагачення репертуару творами, які він підбирає і аранжує з враженням специфічних особливостей та можливостей хорового колективу.

Завдання навчальної дисципліни - засвоєння теоретичних знань та практичних навичок різноманітних способів пристосування творів до нових виконавських умов іншого виконавського складу. Вивчаючи дану дисципліну, студенти відпрацьовують прийоми перекладу, необхідних в повсякденній роботі хорових диригентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти мистецтвом хорового аранжування, що вимагає певної творчої фантазії та винахідливості, вміння детального аналізу хорової партитури чи інструментального супроводу сольного вокального твору.

Повноцінне засвоєння курсу можливе тільки в тісному зв'язку з іншими предметами. оскільки, приступаючи до вивчення цієї дисципліни, студент повинен опиратися на знання інших спеціальних та музично-теоретичних дисциплін, які використовуються і закріплюються у процесі формування навичок хорового аранжування. Для цього потрібно мати достатній багаж знань з гармонії, поліфонії, хорознавства, вміти аналізувати різні прийоми хорового письма, проникати «в лабораторію» написання різноманітних за стилем і композиторською технікою хорових творів.

Особливе значення має тісний творчий зв'язок між дисциплінами «Хорове диригування» та «Хоровий клас», так як можливість озвучення хором аранжувань зроблених студентами підвищує інтерес до цієї дисципліни, служить заохоченню студентів до обробки народної пісні.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність спілкування іноземною мовою.
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 8	Здатність працювати у міжнародному контексті.
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 2	Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
СК 4	Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
СК 5	Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
СК 7	Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
2.3. Програмні результати навчання	
РН 1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.
РН 3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
РН 4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН 5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
РН 6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

3. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами (денна та загальна кількість годин в семестрі (заочна))				
		Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	Семестри				
							Всього	у тому числі:			1	2	3	4	
		лекції	індивідуальні	практичні				Кількість тижнів в семестрі							
		15/4	15/2	15/4		15/2									
ОК3.8.1	Хорове аранжування		1,2		2	60	15/3		15/3		45/37	0,5/1	0,5/2		

4. Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
I		2	60	15/3		15/3		45/57
	1	1	30	7/1		7/1		22/28
	2	1	30	8/2		8/2		23/29
Всього		2	60	15/3		15/3		45/57

5. Програма навчальної дисципліни

1 семестр

	Модуль 1. Хорове диригування	Кількість годин	
		Аудиторні (денна/ заочна)	Самостійна робота (заочна)
	Змістовий модуль 1.		
Тема 1	Переклад хорових творів змішаного складу на чоловічий і навпаки	7/1	6
	Всього годин	7	6
	2 семестр		
	Модуль 2. Хорове диригування		
	Змістовий модуль 1.		
Тема 1	Переклад хорових творів змішаного складу та чоловічого складів на жіночий склад і навпаки.	8/2	6
	Всього годин	8	6
	Всього за лекційний курс	15	12

Самостійна робота (денна, заочна) 1 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Аранжування зі спрощення хорової тканини.	5
2.	Аранжування способом транспозиції зі збереженням інтервального співвідношення голосів.	5
	Поточний контроль	5
3.	Аранжування способом переміщення середніх голосів.	5

	Підсумковий контроль (залік)	2
	Всього годин:	22
	<i>2 семестр</i>	
4.	Аранжування з ускладненнями хорової тканини.	5
5.	Аранжування мішаним (комбінованим) способом	5
	Поточний контроль	5
6.	Аранжування творів поліфонічної фактури.	2
7.	Редакція, транскрипція, парафраза.	3
	Підсумковий контроль (залік)	3
	Всього годин:	23
	Всього за самостійну роботу:	45

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Хорове аранжування»

Критерій оцінки, що виставляється студенту з даної дисципліни, складається із сумарного результату його праці над опрацюванням та засвоєнням практичного матеріалу протягом певного часу. Він поєднує об'єктивні (в даному випадку – обдарованість виконавця) та суб'єктивні (його набуті знання, досягнуті результати, виконавські та сценічні якості, ставлення до обраної професії) фактори, які впливають на оцінку. Основу поняття критерію оцінювання складають вокально-технічні, артистично-виконавські, виразові якості у сценічному виступі конкретного студента.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

/ A / «відмінно» (90 – 100) / (45-50)

Дуже високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Студент повинен бездоганно опанувати весь матеріал, який вивчався у навчальному році, відмінно виконувати всі поточні завдання, не мати пропусків відвідування занять без поважних причин.

/ B / «дуже добре» (82 – 89) / (41-44)

Високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Студент повинен добре опанувати весь матеріал, який вивчався у навчальному році, добре виконувати всі завдання, не мати пропусків відвідування занять без поважних причин.

/ C / „добре” (74 – 81) / (37-40)

Достатньо високий ступінь диригентсько-виконавських можливостей

Студент володіє достатніми знаннями викладеного матеріалу програми, творчо використовує у практичній роботі. Не завжди самостійно може систематизувати та узагальнювати матеріал курсу. Показує добрі результати практичної роботи.

/ D / „задовільно” (64 – 73) / (32-36)

Посередній ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Студент повинен на задовільному рівні опанувати матеріал, який вивчався у навчальному році, на задовільному рівні виконувати всі завдання в роботі над хоромим аранжуванням, не мати більше як 25 % пропусків відвідування занять.

E/ „достатньо”, (60 – 63) / (30-31)

Низький ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Студент відтворює основний теоретичний матеріал, але знання знаходяться у неповному обсязі, що не дозволяє робити йому творчі висновки та застосовувати їх на практиці.

/ FX/ „незадовільно” (35 – 59) / (18-29)

Дуже низький ступінь диригентсько-виконавських можливостей.

Студента методологічних та теоретичних основ курсу визначається, як

початковий. Він не володіє методикою узагальнення, систематизації та обґрунтування. Не володіє практикою їх застосування.

/ F/ „незадовільно”, (0 – 34) / (0-17)

Відсутність диригентсько-виконавських можливостей.

"Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни" F –
відсутність знань з предмету.

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Хорове аранжування» інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

Завдання для контрольних робіт

1. Перекласти хоровий твір з однорідного складу на мішаний способом транспозиції.
2. Перекласти хоровий твір з однорідного складу на мішаний способом перестановки середніх голосів.

3. Перекласти більш розгорнутий твір з однорідного на мішаний склад комбінованим способом.
4. Перекласти комбінованим способом хоровий твір мішаного складу на однорідний, при потребі, спрощуючи хорову тканину.
5. Перекласти твір з більшої кількості голосів на меншу, спрощуючи хорову тканину.
6. Перекласти триголосний однорідний хоровий твір на чотириголосний мішаний способом допрацювання середнього голосу.
7. Аранжування двоголосся на триголосся, попрацювавши середній або нижній голос.
8. Перекласти сольний вокальний твір із супроводом фортепіано:
 - 1) супровід акордо-гармоніної фактури;
 - 2) супровід поліфонічної фактури;
 - 3) фігураційний супровід.

9.РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. П.Горохов, Д.Загрецький. Хорова аранжировка. – Київ: «Музична Україна», 1972.
2. Є.Вахняк. Хорове аранжування.- Київ: «Музична Україна», 1972.
3. Коломоець О.М. «Хорознавство: навчальний посібник для студентів вузів.» – К.: Либідь, 2001.
4. Шпачинський О. «Мистецтво хорового аранжування для народного хору. Теорія, методика, практика: Навчальний посібник.» – Миколаїв: «Вид-во МДГУ ім. Петра Могили», 2005.
5. Чміль Ю.К. Хорове аранжування: навчальний посібник для студентів музично-педагогічних факультетів. – К.: НПУ, 1997.

БАЗОВІ

1. Р.Долчук. Хорове аранжування. – Івано-Франківськ: «Плай», 2008
2. Толмачов Р. «Хорове аранжування та вільна обробка.»– Вінниця, Нова книга, 2011.

3. Молдавін М. Народний підголосковий спів /М. Молдавін. – Київ,1980.

ДОПОМІЖНІ

1. Г.Дмитревський Хорознавство і керування хором. – Київ: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури, 1961.
2. Єгоров О.М. Теорія і практика роботи з хором. – К.: Музична Україна, 2007. – 132 с. Режим доступу: Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (1 збірник).
3. Заболотний І. «Основи хорознавства.» Суми, «Мрія-1», 2006.
4. Карпенко Є.В., Карпенко Н.В. «Хорове аранжування.» Суми, «Мрія-1»,2007
5. Дем'янюк Н.Ю. «Основи хорознавства і методики роботи з хором: навчальний посібник для студентів середніх спеціальних і вищих закладів освіти.» – Полтава: ПДПУ, 2004, 96 с.
Коломоєць О.М. «Хорознавство: навчальний посібник для студентів вузів.» – К.: Либідь, 2001.
6. Смирнова Т. Хорознавство. Харків: СДПУ, 2000. 180 с.